

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Телеф. Редації: 29-41.
 « Друкарні: 29-26.
 В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
 ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
 СТРАЦІ.
 —
 ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Станіслав Грабський про поступ і темноту.

Львів, 23. липня 1930.

Деж цей провідний ідеал у нашої інтелігенції? В чому він виявляється? Чи в тій „диференціації“, яка наступила у рядах української інтелігенції на північно-західних землях? Чи в тій неадапції, яка заволоділа її психікою? Чи в тій цілковитій відсутності української молоді в

загально-громадському житті? Чи в заворушувачім неробстві?

Безперечно сучасне покоління інтелігенції зорілося за ідеал державної незалежності й цей ідеал десь захований у закутках її душі, та — відомо — не одна лише дорога провадить до Риму. І цих шляхів, бачимо ми, протоптано чимало. Та все-ж і досі стоїть перед масами питання „кудою йти“?

Коли по десятих роках маємо хаос „орієнтацій“, коли народні маси не можуть відповісти на кардинальні питання, кудю йти — то це доказує, що шляхи інтелігенції й цих мас ґрунтовно розійшлися; пікірське дуже дивний факт, що „провід“ йде сам по собі, а маса — сама по собі. Факт не стільки, проте, дивний, скільки „безславний“...

І, коли чуємо, що в цьому, мовляв, винний не „розбиття“, — мусимо собі усвідомити, що розбиття є хорошею набутою, а не органічною. Що спочатку мусів розбитися провід, а потім вже маси. А що провід спочиває в руках інтелігенції, що розбиття інтелігенції було причиною розбиття мас, і ще гірше — повірення цих мас в ідеал, який є запереченням ідеалу інтелігенції. Що інтелігенція, значить, не могла запалити своїм ідеалом мас. А не могла вона запалити тому, що відійшла від широкої загально-національної роботи, увійшовши з головою в розв'язання проблеми „власного добробуту“, в крайньому випадку — в розв'язання дрібних справ. Своє буття на північно-західних землях інтелігенція оцінює, як щось часове, як щось переходове. Все вірить вона, що станеться чудо, яке покличе її до сповнення „ділової“ місії або накинє якесь інше „статус кво“. Дійсність — оцінює вона очима мрійника; цю дійсність, на її думку, може розв'язати кожний до того докликалий і непокликаний... крім неї самої.

II.

А в той же час дійсність промовляє дуже реальними категоріями. Була національна революція... Провалювалася боротьба за українську державність. Повстала, жила і розсипалася українська держава. Розпорошилася по світу українська інтелігенція. Значна її частина осіла на північно-західних землях, „натуралізувалася“, втягнула в свої ряди дуже слабеньку верству місцевої української інтелігенції. Волинська збагатилася, в такий спосіб, на інтелектуальні сили.

Здавалося, що консеквенції цього факту будуть зрозумілі.

Інтелігенція увійшла в організм кількоміліонного українського народу, відрізаного від

свого матірнього ґрунту. Не треба було переводити довгих студій, щоб національна інтелігенція північно-західних земель зрозуміла, що ці маси є невисокою національною свідомістю, але що вони, опинившись в нових умовах свого буття, потребували проводу. Маса вимагала цього проводу. Маса згоріла віри в мудрість цього проводу. Це найкраще виявили парламентарні вибори 1922 року. Не уявляє сумніву, що колиб використано належний цей „підсвідомий“ ентузіазм мас, що вимагали єдиного проводу — і направлено його на властиву ціль — цілком інакше виглядала б сьогодні Волинь. Провідники цієї довірливої маси, вірні духові московського політичного сектанства, розм'яли загально-національну думку на „відпінки“, вознесли на висоту догми негачію, спричинили безліч політичних процесів, а на терен північно-західних земель ізза лаштунків соймо-

Після конгресу Італійських соціалістів.

На останнім засіданні конгресу італійських соціалістів у Парижі промовляв колишній посол Равенни, соціаліст Бальдіні. Він заявив між іншим: „Мусоліні поставив собі за ціль зміцнити Італію та зробити ідею війни популярною й виховати воєнний дух. Ми віримо, що Мусоліні не вдалося здійснити свої наміри. Мусоліні бажає війни з Францією, але ця війна була б злочинною проти цивілізації і соціалізм не допустить до війни. Соціаліст Сарант доказував, що фашизм довів Італію до економічної руїни і накликав об'єднати всі соціалістичні сили для повалення фашистського режиму. Мусоліні не вдалося убити її день воскресення італійської демократії недалеко. Взагалі соціалістичний конгрес представив фашизм як велике нещастя Італії, в той час, як дійсність вказує наглядно, що завдяки фашизмові Італія приходить до економічного добробуту, культурного розвитку і зміцнення свого політичного авторитету в Європі.“

Більшовики обстрілюють фінляндські кораблі.

З Копенгаґна подають, що радянська воєнна флота обстрілювала з гармат фінляндський корабель „Калева“, який перепливав біля надморської твердині Фінмечі до Гельсінґфорсу. Граната впала 15 метрів від корабля. Фінляндський уряд вислав у цій справі до радянської влади протест.

ного клубу принесли дрібничкове, себелюбне, миршаве „я“. І кожне „я“ творило свою „партію“ — селянсько-соціалістичну, селярсьобіську, комуністичну. І кожне „я“ шукало в народних масах прихильників. І кожне „я“ ставило себе понад цілу націю. Нація, її ідеали, її цілі, її можливості цілковито покривалися одним з таких „я“. Кожне інше „я“ вже було „зрадою“. Розпочалася боротьба поміж собою оцих „я“, яка, на жаль, перекинулася на село. І стало це село на роздоріжжі. Замість упрямого єдиного проводу, замість єдиної провідної ідеї, замість договорів, якими йти — безліч претендентів на вождів, суперечних ідей, „граничних стовпів“... А коли народна маса замість ясного, категоричного і спасенного наказу проводу мусіла розв'язувати сама „стратегічне питання“, з ким і кудю йти, тоді й на терені села повстало розбиття, повстала негачія, повстало оце „лякання“. Тоді село стало шукати власних шляхів, що випроваджували його з його сліпого національно-політичного й господарного закутка, в якому воно опинилося...

Доповнюючі парламентарні вибори на Волині є під цим поглядом дуже характеристичні. Читаємо, що дехто вважає їх за програму уніфікації, а за виграну радикалів або за перемогу комуністів. Цей погляд є помилковий, бо ці доповнюючі вибори, де 25 проц. населення бере участь в голосуванні, а 75 проц. не йде до виборчої урни — програмою всіх; і націоналістів, і радикалів, і комуністів. Ці вибори є безсумнівною фікцією, бо вони навіть в 1/4 не відбивають або не виявляють, як думає й того хоче українське село, за винятком одного: народні маси переживають безсумнівну зневіру. Віра їх тягнула майже в 100 проц. до виборчих урн у 1922 році; зневіра їх відштовхнула від урн у 75 проц. в цьому році. Народні маси переживають психологічну кризу — і цей процес для цілої української національної справи є дуже небезпечний, бо на настроях зневіри може пописуватися хто хоче й як хоче.

Отож, з одного боку, маємо українську інтелігенцію, що перебуває в стані втоми, розчарування, розпорошеності, неробства; з другого боку, маємо народні маси, заведені в налізак у вождях, у програмах. І в цій ситуації цілий наш національний дорібок є — во-істину сизифовою працею, бо твориться те, що потім підпадає чи руйнується. А навіть ще гірше: стислий обрахунок вказує, що маємо ми в національному дорібку безсумнівну страту, передовсім у недостатчі віри у власні сили.

Олександр Ковалевський.

ЛУГОВИК.

Прогулька львівського Лугу в Чорногорі.

(Докінчення.)

Це наша найновіша пісня, до якої луговик робили пластичні вправи не дуже удачно на Луговому Святі у Львові. Цим разом прийшлося нести на барках луговичку і то досить далеко, бо з яких три кілометри. Змінами луговик перенесли. На щастя чуємо гавкання собаки. Значить, серед тих гір і борів є люди, тай буде хата. Це скоронище під Говерлею. Отже все в порядку. Нашого марода положили на ліжку, дали валер'янки і за короткий час наш марод прийшов до себе. Ми примішуємося в салі такий синіх. Кухарі варять вечеру. Около 12 год. вночі повечеряли, тай заспали твердим сном. В 6 год. рано встали та по сніданні вибралися на Говерлю. Річи всі познішали, а самі тільки в плащах рушили від Заросляка в гору.

Вихід на Говерлю від сторони Заросляка не дуже важкий, тільки зимний вітер, а то й просто морозний. Говерля поділена на дві частини, самим верхом ідуть граничні стовпи між Чехословаччиною і Польщею. На Говерлі зібрався хмар, а далі хмара впала на діл, так, що ми опинилися у вохкій, зимній хмарі. Наш каменяр Черкес взявся до роботи, щоб долати вибитий на камені „Луг — Львів 1930 року“. Пригожий камінь знішався на чеському боці. З Говерлі гарний вид на всі верхи. Та під цей час хмари, що впади на Говерлю заславили нам все. На Говерлі ми відпочали яку годину, а далі почали сходити на джерела Пруту, тай попри річище Пруту. Дорога ця тяжка. З каміня на камінь, треба держатися і руками, щоб зізліти. Дош так-не було — випогодилося і наші фотографії могли зробити кілька знімок. Ми знова в Заросляку.

На нас чекає добрий обід, бо наші кухарі зварили риж з м'ясом, купленим у Жабю. По добрім обіді та відпочинку рушили ми дорогою, а зглядно плаями на Ворохті. Нашого марода посадили на коня, щоб дуже не мучився. Ідемо та співаємо. На яких 4 км. перед Ворохтою чекає нас голова Лугу враз з кількома луговиками з Ворохти. По гарнім привітанні ідемо далі. До Ворохти добилися вже таки вночі.

Спимо на стріхах на сні, а кухня наша варить добре какао. Вправді з молоком було тяжко, бо вночі годі дістати. Та всежтаки ворохтянські луговик роздобули 12 літрів молока, ще й замовили на снідання. Снідуючий день, п'ятниця 11. липня спочинок у Ворохті. Треба конче, щоб ноги відійшли з великої дороги. Около 9 год. всі йдуть на ріку, над Прут, де переводимо вправи, ставимо вежі, от так до 3 год. попод. В 3 год. обід. Далі, як звичайно по обіді балачка, а вечором народ розійшовся по Ворохті шукати знайомих. Першу ніч ночували ми у містоголові Лугу Олексюка та на другу ніч такі голова Лугу Мочерняк хотів, щоб конче в нього переночувати. Ми вволили його волю та перенеслися на нічліг до нього. Около 10 год. веч. трубка і все спить.

Субота — Петра. В 6 год. рано трубка, а в 7 год. стоїть фіра на наш обоз. Зійшався луговик з Ворохти, щоб нас відпроводити поза своє село. Так перейшли ми разом, співаючи по дорозі до Татарова. За Татаровом розпрощалися ми з ворохтянським Лугом і пішли далі до Микуличини. У Микуличині Луг спить. З тяжкою бідою розпитали за головою Домашевським, та цей тільки нарікав. Вкінці обіцяв, що скличе загальні збори. У Микуличині перекусив наш народ по кавалку ковбаси та свіжого хліба з кооперативи, а наші фотографії зайшли до фотографа Вінковського та в його робітні позакладали свіжі кліші та фільми. Люди йшли з церкви, як ми йшли в дальшу дорогу. Звідси від Ділка починається найкраща партія гір. По обох боках стрімкі скали, а при дорозі журчить Прут. У Яні над Прутом обід, та як звичайно по обіді, перебрання служби. Давні здають службу, а нові перебирають. Це діжурні. Ідемо до Яремча. По дорозі оглядаємо камінь Довбуша, один та другий, водопад Прута та Яремча. От тут у Яремчю не пошадяли нас дощ. Вправді прогулька обчислена на 8 день, коли має тільки кілька годин дощу, це дуже добра прогулька. Але нас дощ так змочив порядно, заки ми добилися до Дори і то пізно вночі. В Дорі з вечора чекав на нас Луг зі своєю оркестрою, та коли ми досить довго йшли, а запала ніч та оркестра мала грати в театрі Карабієвича, мусіла відійти та зрезигнувати з привітання. На дорозі чекало на нас двоє луговиків з Дори, які завели нас на квартиру до начальника гомади. бавшого

голови Лугу Френюка, а це тому, що наші квартири зробились вигідні та не чекали на нас на дощі тому виручилися місцевими луговиками. За це дістали вони своє, щоб пам'ятали обов'язки квартирієрів.

Дощ паде, а нам треба варити вечеру. В Дорі таки як зпід землі дістали молока. Це роздобули місцеві луговик. Молока за мало. Тільки 8 літрів, нам треба бодай 15. Нераз при війську бувало, що коли не стане менажі, так кухар наляє води, обмие котел та далі дає. У нас сталося подібно, але трохи інакше. Кухарі наляли троха води, молока, дали цукру, какао, а щоб було краще, розбили 25 вець з цукром і какао було ліпше ніж у Народній Гостинниці. В 10 годині трубка. Сон. Дощ паде майже через цілу ніч. Рано вийшло гарне сонце, висушило дорогу. Ми по добрім сніданню (бо принесли 21 літрів молока) пішли на беріг Прута погрітись на сонці, перевести вправи, руханку, бо до того в Дорі в год. 2. починається фестин, на яким ми маємо виступати. Фотографуємося під виспаною моголою в честь поляглих. Далі наші луговик та деякі луговикі позичили гуцульських строїв тай вийшли з наших львівських пазів гуцулки та гуцули. В год. 2. ідемо на фестин. На фестині переводимо всі лугові вправи на 1930 р. з вправами виступає Луг з Дори під командою Френюка, а далі дефіляда. На фестині маса народу. Посходилося багато народу з доколичних сіл, а також чужої публіки. Це літники. Вправи пішли якнайкраще, а вечором таки ще скочили ми на Добушову скалу. Зі скали вернули в год. 9. веч., повечеряли, зізлідували свої запаси продуктів, поклалися, бо зійшов маємо відіждати до Львова. Луг з Дори та багато громадян випроваждає нас на стацію пращаємося, та співаємо ще наші пісні. В год. 10.30. сідаємо у поїзд та вертаємо у Львів.

Прогулька 8 днів, а злетіли вони якби одна днина серед веселості, сміху, пісень, оповідань, вправ, маршів. Жалко було кидати Карпати. Лишили вони в нас гарний спомина, виробили співжиття між луговим брацтвом, пізнали велику прихильність народу по всіх селах, як тих де є Луги, так і там, де Луги розв'язані, як навіть від стареньких гуцулів і гуцулок. які все казали „от пішли наші“.

„Паневропа” і західні польські кордони.

Катовиці, 21. липня 1930.

III.

Угаданій вже нами відповіді на анкету „Лондон Джернерель Пресс”, переведену серед значущих політиків світу, Бріян сказав між іншим дослівно: „Може бути, що найдуться люди, які скажуть, що займатися такими авантюристичними планами (себ-то реалізацією Паневропи) не є гідне відповідального державного мужа. Я застановлявся над тим через довгий час і дійшов урешті до переконання, що й мудрий державний муж має право робити „дурниці”...”

Останнє слово взяв сам Бріян у дупки, що-би доказати, що тепер ще не кваліфікує тим словом своєї „шляхотної ініціативи” (висказів Залеського), але саме те, що живив це кріпке і неспідхлібне слово, вказувало на намагання сальвуватись на випадок невдачі.

В які форми виляється ідея бріянівської Паневропи — цього, звичайно, сам автор навіть збагнути не може. Відповіді 27-ох держав не дають ще розв'язки цієї справді важкої проблеми. Легко було Іллі Еренбургіві веліти французам видумати газ на загладу Європи в повісті, зате трудніше мати завдання регенерувати цю Європу економічно і політично фактично, на ділі. Може зайвий раз сповняться слова Канта: „Das mag in der Theorie richtig sein, taugt aber nicht für die Praxis”. Може швидко заспокояться розбурхані пристрасті, які розгорілись у процесі дискусії, може потухнуть огні надій одних і минеться тривога других, може Європа даліше вязатиме кінці з кінцями з трудом з одного дня на другий без ширшої перспективи, залишаючи на боці питання регенерації спільним зусиллям своїх державних народів.

Але це буде тільки тимчасове...

Як слушно підкреслює тутешня німецька преса, яка в дискусії на тему Паневропи бере пильну участь, ініціатива Бріяна в реалізації цієї ідеї і повага, з якою міністерства загр. справ 27-ох держав стрінули її та — поминаючи всякі „але” — підтримали, як актуальну — свідчать, що навряд чи вдасться вдержати Європу довго такою, якою вона є тепер після світової війни.

Польща, — для якої Паневропа, як згідно підкреслює польська преса, тільки тоді булаб приємлива, колиб гарантувала святість теперішніх її границь і повне безпеченство, — огірчена вислідом дискусії до краю, пішла, що так ска-

жемо, в партизани. Мимо постійних відхрещувань від того, немовто вона є хліборобська країна (Галич і Ішні!), мимо своїх промислових аспірацій — рішила вона в противенстві до Паневропи організувати союз хліборобських держав. І цікаве. Навіть ворожа до всіх потягнень теперішнього уряду Польщі патріотична преса тут на заході прийняла з полехною цей фортель Залеського, хоч сама вона мабуть менше вірить в успіх цієї акції ніж в успіх „фантастичної” — як каже — акції великого француза.

Так і видно, що це лів на розіграні нерви...

А хвилюватись хіба є чим...

Всього 10 літ минуло від часу, коли Польща завдяки рішенню держав Антанти поширила без проливу каплі крові свої кордони до берегів Балтики. Від XIV стол. після нещадних боїв з хрестоносцями і завойовання ними Помор'я та Гданська експансія і весь політичний інтерес поляків скермувався на схід.

Втрата Балтики була колись початком кінця Польщі, яка в своїй експансії на схід пішла „огнем і мечем” і кінець-кінців доборолась до займанщин. Відзискання цього Балтики в 1920 році хоч „з кривдою”, бо без Гданська, а теж без Варми і Мазурів, як про це свідчать демонстрації в Варшаві та по інших містах Польщі проти радісного ювілею, обходженого німцями з нагоди плебісциту в тих провінціях, одним махом надало Польщі сплендор великодержавності, промощуючи їй шлях до господарської експансії в усьвітньому розмірі.

І тепер ледви минули „паради” з нагоди „заслюбін” Польщі з морем, тепер, коли з тріумфом голобосить зростаючу працездатність коштовної Гдині, коли мріється про заморські колонії, воєнну флоту і т. і., тепер, коли Польща тільки розмакувалась у власному морю, хочуть їй те море відібрати...

Болюче воно, та ще більше болюче те, що ідея бріянівської Паневропи, за якою скривається марево позбавлення Польщі моря (і чи тільки моря?) вийшла якраз із кругів французьких, себто є плодом народу, якому Польща завдячує не тільки той коханий Балтик з рідною пляжою і морською базою, але взагалі свої кордони на заході і на сході.

Є справді чого хвилюватись...

Silesianus.

Кожний Купець, Промисловець і Ремісник

повинен передплачувати одиникий місячник, присвячений справам торгівлі, промислу і ремесла „ДОБРОБУТ”

Пишіть листівку на адресу: Львів, Ринок 10, а негайно одержите оказові числа.

3 життя наших установ.

Звичайні Загальні Збори видавничої кооперативи „Червона Калина”

Звичайні Загальні Збори видавничої кооперативи „Червона Калина”, тієї, без сумніву, найпродуктившої та найживішої нині в нас видавничої установи, відбулися дня 2. липня ц. р. з таким порядком нарад: 1) відкриття заг. зборів; 2) відчитання протоколу з попередніх зборів; 3) звіт управи за 1929 р.; 4) звіт Контрольної Комісії та уділення абсолютної Управі й Надзірній Раді; 5) розділ чистого зиску; 6) внески і запити. Очевидно, що в цій інформаційній замітці нам недоцільно спинятись довше над кожною точкою зокрема. Тим більше, що, як на кожних зборах так і тут, деякі з них мають чисто формальний характер. Для нас найцікавішим є звіт управи. На ньому ми й хочемо трошки довше спинитись.

У звіттовому 1929 р. Управа клала в своїй діяльності головну вагу на збільшення видань і на приєднування нових членів. Одно і друге завдання вдалося зреалізувати. І так за 1929 рік прибуло 454 нові члени. Майно кооперативи збільшилось у цьому році на 16.978 зол. або на 270 відсотків. У наших відносинах це похоче на рекорд. У тому ж діловому році „Червона Калина” приступила до видавання місячного історичного журналу п. н. „Літопис Червоної Калини”. Цей журнал здобув собі вже в нашому громадянстві якнайкращу славу як своїм змістом, так і добром матеріалів. У звіттовому 1929 р. кооператива випустила в світ такі книжки: 1) II. том споминів Петрова; 2) 5 томів споминів з-ра С. Шухевича; 3) „На згадку” — Ф. Дудка; 4) два томи „Перемоги” Лопушанського; 5)

„Зірку” Б. Лепкого; 6) „Хресний вогонь” — М. Брилинського і 7) Великий Календар-альманах „Червоної Калини” та 3 малі підручні календарці. Всіх томів появилоси накладом „Червоної Калини” у 1929 р. шіснацять, тобто появлялось більше ніж одна книжка в місяць.

Попри те в звіттовому році зроблено підготовку й почато друкування цінних споминів Масарика про світову війну, перший том яких появилоси давно в розпродажі, а другий вийде з друку вже в недалекому часі. Заключено також умову з нашим відомим письменником Б. Лепким в справі історії України в оповіданнях, яку він мав написати. Пізніше автор цей план змінив і запропонував видавництву цикль історичних повістей. З цього циклю вийшла вже з друку перша повість п. н. „Вадим”. На загальних зборах підкреслено у звіті Управи дуже важну одну обставину, а саме, що поява споминів д-ра С. Шухевича мала для видавництва й особливо для української історії ту велику заслугу, що слідом за д-ром Шухевичем почала писати спомини ціла низка людей, учасників наших визвольних змагань, переважно тому, щооби спомини д-ра Шухевича доповнити або в дечому скоригувати. Це явище дуже знаменне для нашого життя й характернічне для наших людей. Декого з них треба аж спровокувати — даруйте за це слово, ужите в найкращій вірі! — щооби поділитись великої ваги історичними переживаннями не тільки зі сучасниками, але й з грядущими українськими поколіннями.

Кооператива дбала дуже про кольпортажу своїх видань. Кольпортажу відбувалося всякими засобами, а між іншим і утримуванням книгарні в Золочеві (до садики з п. Карпою). Книгарня просперує незле, хоч моталаб розвинутиись далі, ко коаше. Та це шойно перші початки, а воли з

правила бувають пайкі. Видавництво утримує живі ділові зв'язки з закокарською еміграцією з Закарпаття і навіть з Буковиною. Зате не мають видання кооперативного доступу до матеріалів української землі, до Надніприської України, бо комуністи всіх їх поставили на індекси заборонених і шкідливих для „трудових мас”. Мабуть у відплату за те, що всі українські галицькі видавництва не мають на Україну доступу, — в деяких наших книгарнях так завзято й консеквентно рекламується радянське видавництво, що їх тут ніхто не ставить ні на індекси заборонених ні шкідливих. Але про те так ми мохолом.

З дальшого звіту Управи виявилось, що журнал „Літопис Червоної Калини” вповні виплачується та що таким чином має забезпечену будучину. Не бракує йому і матеріалів, як архівних так і індивідуальних, мемуаристичних.

По короткій дискусії над звітами збори розділили чистий зиск у сумі 8.417.86 зол. таким чином: 6.417.86 зол. приділено до запасного фонду, 1000 зол. на конкурсний фонд, а 1000 зол. на добровільні датки, якими диспонує Управа. Внесення Контрольної Комісії на прийняття рахунків і уділення абсолютної Управі й Надзірній Раді кооперативі за минулий рік прийнято одностайно.

В дискусії над дальшою видавничою працею кооперативи присвячено багато уваги справі приєднування нових членів. Всі висловлювали згідно думку, що тільки збільшення членів може скріпити та значно поширити видавничу діяльність кооперативи, яка без сумніву має перед собою дуже великі й відповідальні завдання, а попри те має всі дані на перспективу для якнайінтензивнішого розвитку.

Вся діяльність цієї кооперативи така вдаряюча в очі кожного цікавого на книжку і рівночасно така переконуюча, що дійсно тільки байдужі й індеферентні в видавничих і зокрема в культурних справах можуть отягатися від участі в членстві цієї установи. Свідомі національні діячі повинні всі бути її членами.

3 нарад міжпарламентарної унії.

З Лондону подають, що на засіданні міжпарламентарної унії дня 22. ц. м. обговорювались справи національних меншин. Представник Німеччини Лінкгабен у промові доказував, що без ревізії кордонів і мирових договорів справа національних меншин не може бути вирішена. Внесення цього представника відкинуто. Представник польського союму посол Стронський доказував, що ревізія кордонів і договорів наразилаб європейський мир на небезпеку і що справи національних меншин треба рішати в межах існуючих держав і законів. Польський посол Дембінський підкреслював, що німецькі національні меншини в Польщі є в упривілюванні становищі, а поляки в Німеччині покривджені. Мекдональд у своїй кінцевій промові вказав на konieczність зближення держав і парламентів.

Саботаж на Рад. Україні.

„Курер Червони” подає, що під Білою Церквою українські селяни підпалили величезний магазин збіжжя, яке комуністи мали вивезти до Москви. Коли пожежна сторожа почала гасити вогонь, невідомі особи почали стріляти до сторожі з крісів. Це було вночі. Цілий магазин згорів. Другого дня арештовано кількадесять селян, з яких декого вже розстріляно.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Зміна адреси 1 зол. Можна прислати поштовими значками.

Більшовики приготувляються до війни.

„Дейлі Мейл” домішує сензаційні реведації про воєнні підготування радянських республік: Ціла „п'ятилітка” мала на меті приготувати СРСР до війни з „буржуазними” державами, яка малаб забезпечити комуністичну перемогу над світом. Радянський уряд переконаний, що в р. 1934 червона армія буде готова до війни. На останньому засіданні воєнної ради усталено план воєнного походу проти буржуазних держав.

Передвиборча агітація в Німеччині.

На однім берлінським передмісті комуністи розліплювали передвиборчі відозви, в чому перешкаждали їм гітлерівці. Прийшло до бійки, в якій один комуніст був смертельно ранений в голову, а двох випадкових прохожих потерпіли лекші рани. Поліція арештувала 7 осіб. Передвиборча агітація почалась криваво.

Чергове „покривдження“ жидів.

Що таке „жидівська напасть“ і в чім вона проявляється?

Львівська жидівська „Хвіля“, орган з'являється сїоністичних польонофілських асиміляторів, принесла в числі з дня 24. липня 1930 р. передову статтю п. н. „Свій до свого“. У цій статті читаємо ні більше ні менше тільки те, як го на з'їзді українських адвокатів тернопільської делегатури в Тернополі обговорювано гасло „свій до свого“ у прирівнюванні до наших адвокатів серед українського населення. Між іншим піднесено на з'їзді ту невідрадливу обставину, що наші селяни залюбки звертаються до українських адвокатів за безплатними порадами і заступництвом у політичних справах, але в інших справах дуже часто звертаються до жидівських адвокатів, які за поради й заступництва кажуть собі, як це загалом відомо, солоно платити. На з'їзді стверджено, що це без сумніву велика аномалія нашого життя, з якою треба завзято боротися.

Такий голос і таке становище на з'їзді українських адвокатів чомусь дуже розсердили „Хвілю“ і вона з того приводу написала:

„Це заслугує на особливу нашу увагу і на рішучий протест. Вперше нотуємо це нечуване явище, що на з'їзді адвокатів, речників права і справедливості, оборонців гідності стану, адвокати, які приписують собі вищу моральну цінність від своїх товаришів інших національностей, а зокрема жидів, накликують до господарчого бойкоту своїх товаришів під гаслом „свій до свого“ і домагаються для себе виключно заступати українське населення не тільки в політичних справах (сіклі) і суспільних, але й у справах судових та адміністративних, домагаються матеріальної рекомпензати за свою ідейну політичну роботу“.

Вже з наведеного видно, що жиди хотіли, щоб українські адвокати просто розводили серед українського населення агітацію за тим, щоб воно масово віддавало всі свої справи як судові так і адміністративні — за виключенням, очевидно, політичних! — виключно в руки жидівських адвокатів. По нашому це зветься нахабство, а по народньому: жидівська напасть.

Але на цьому не кінець, бо „Хвіля“ пише ще й таке:

„Ми підкреслюємо з натиском, що є це новий відтиск бойкоту, розвою роботи, а й хорунжими вперше явно і без серпанку є квіт української інтелігенції, духові провідники українського народу, які виразно підкреслюють, що має це бути ще одно дальше крок в акції „свій до свого“.

Попри те „Хвіля“ не цурається і погроз на адресу українських адвокатів, коли пише:

„Не нашим завданням дошукуватися нарушення гідності у тім збірнім захищанні своїм етиці й експлуатації клієнтів — це належить до іншого форуму. Не нашим завданням аналізувати ідейну працю того дивного авторамента, яка домагається від суспільности матеріального відважнювання“.

Отже жидівські адвокати, що взагалі не займаються ніякою ні гуманітарною ні суспільною роботою серед українського населення, мають право тягнути з цього населення матеріальні користи та забезпечувати собі таким чином екзистенцію, а українські адвокати повинні віддатися виключно громадській роботі серед свого народу, але нік не сміють з титулу своєї професії заробляти серед того ж народу на свою екзистенцію, бо це в голові жидівського гебеса зветься „матеріальною рекомпензатою за ідейну працю“, або „матеріальним відважнюванням“ за неї.

Щоби дійти до такої льогіки треба бути направду бодай деякий час галапасом на суспільному організмі, бо тільки на такому підкладі дається пояснити генезу цієї примітивної, а

Ощадність це скарб!

В останніх часах косметика так поширилася, що нема майже дому, де не уживали би П. Паста до зубів, пудер, кольонська вода, крем до лия і рук і т. д. стали необхідним середником першої потреби. Перфумерія і галатерія фірми „Birnfeld“ Казимирівська ч. 1. поручає косметику по дуже низьких цінах. Там купуючи ошаджується багато грошей. Спеціаліст? води кольонські і квіткові на вагу. Гуртом, дешево.

одnocześnie й вирафіновано цинічної льогіки.

Не знати, що жидівські публіцисти з „Хвилі“ заспівалиб тоді, якби так українські адвокати розвели акцію серед жидівського населення за клієнтелею для себе так, як це, буває, роблять нераз деякі жидівські адвокати серед українського населення та й зрештою, як це намагається робити „Хвіля“ у цитованій своїй статті? Тоді не стало б їм слів і сторінок „Хвилі“ для нап'ятування такої поведінки. А далі, чи бували коли випадки, щоб українські органи преси протестували проти того, що роблять у себе, серед свого народу жиди, що роблять їх адвокати, лікарі і т. д. Чи хто з українців мішався коли до справ жидівських професійних установ? Ні, цього не бувало, бо до цього треба таки жидівської напасти.

Ми радимо панам з „Хвилі“ троха понизити тон і не провокувати. Бо штубаштом нічого не можна досягнути.

Складайте жертви на оселю українських робітників пера в Явмі!

В музею конче хотіли з мене зробити етнографа. Раз тому, що сподівалися, що, це мое єдине задушевне бажання, подруге тому, що в музею був відділ народнього побуту, а не було „спеца“ від цього відділу. Я й намагався ним стати, але не діявчись на всі мої зусилля, я досі не зумів більше нічого зі себе витиснути в цій матерії, крім двох статей*). Проте, мене як представника молоді з науковими аспіраціями іменовано членом Етнографічної Комісії Н. Т. Ш. Одним словом, музей став для мене фірткою в широкий науковий світ, так би мовити, етнографічний, дарма, що я собі на власну руку протоптував окрему стежку й підшукував перелазів у літературну критику.

Але верімо до праці в Національному Музею. Першою роботою було владження бібліографічного покажчика статей „Етнографічного Збірника“ і „Матеріалів до української етнології“, видаваних Науковим Товариством ім. Шевченка. З того часу я головню працюю в музею як бібліограф. Бо негайно після скінчення цього покажчика винисував і статті по музейництву (в тому числі й по етнографії) з „Діла“, враз із іншими товаришами; але вже самому довелось упорядкувати цей доволі показний (1400 чч.) реєстр. Потому порядкував дещо бібліотеку музею, але скоро верну знова до бібліографії. Черговою роботою, що забрала мені кілька місяців, був бібліографічний покажчик статей і книжок, що відносяться до західно-українського людського театру, яким тоді через Нац. Музей цікавилася міністерська комісія. Далі став я писати картковий каталог старих рукописів музею, що ще досі не були описані. Знова цих 350 карток треба було лаштувати ціною кількох місяців. Тепер порядкую галицькі рукописи XIX. в., відносно багатий відділ, для якого управи музею не вдалося знайти фахового робітника. Це теж робота на декілька чергових місяців.

*) Речення як А. Fischer'a „Rusini. Zarys etnografiji Rusi“ в „Новому Мисі“ 1928. і нотатка про Петрикування в Миколаєві в „Матеріалах до укр. етнології“ 1929.

НОВИНКИ

— Літом у гори. Інформуйтеся: Купелене заведення Зеленика п. Гребенів коло Сколього. Горячі купелі сірчано-йодові у зазначках. 2388 21—30

— Робітня футер Юліана Глушевського перенесена на вул. Коперника 16. 2296 17-2

— Ше про пожежу фільварку у Вислобоках. „Слово Польське“ широко розписується про пожежу фільварку у Вислобоках під Львовом і вертаючи до цієї теми вже втретє, пише: місцеве населення безпастанно підбурюване українськими агітаторами зі Львова та українськими учнями львівської гімназії, які в околиці мають свою родину і підчас вакацій намовляють темних селян до різних злочинних виступів“. „Слово Польське“ твердить, що вогонь під фільварок Мильчевського підложено при помочі шматок, насичених нафтою, а біля пожарища найдено довгі тасьми паперу з літографованими написами: „Ляхи за Сян!“ При ревізіях у сусіднім селі Ременові найдено у сільських парубків подібні тасьми паперу із такимим страшним написами. Арештовані учні та парубки наче-то уже до вини признались і „Слово Польське“ твердить, що всі вони належали до УВО. Шкоди з пожежі виносять 60.000 золотих, а фільварок був заасекурований тільки на 10.000 золотих.

— З львівського магістрату. Дня 22. ч. м. на засіданні львівського магістрату ухвалено кілька субвенцій для добродійних інституцій. Ухвалено дозвіл на будову дому для беззахистних при вул. Старотандитній і затверджено плян будови офіщин в будинку українського Національного Музею при вул. Мохнацького.

— У хвилях Дністра затонув 18-літній Степан Бачук із Костижина в бучацькому повіті. Тіло утопленого найдено аж по двох днях.

— Найстарша жінка у Львові. При вул. Торосевича в домі Бердштайна живе Антоніна Каллер, яка має не менше ні більше, тільки 120 літ від роду. Виглядає вона на 80-літню старушку, ще сама працює в своїй скромній кімнатці і хоч живе з ласки родини, то порядок у своїй кімнатці робить сама, так само як сама варить собі обід і т. д. Любить оповідати, яко колись до Львова приїздив цар Франц Йосиф і які то великі паради були тоді у Львові.

— Пожежі. У Бартошівці в Чортківщині вбухла в домі Осипа Смерчинського пожежа, яка наробила шкоди на 4.000 золотих. Пожежа повстала через хибну будову комина.

— Стріляють. Граничний стражник з Ябланої Станський застрілив Василя Юрша із Надвір'янищини за перехід кордону і під замітом перепачкування товарів.

— Трагедія збігця. Румунська прикордонна сторожа переловила на Дністрі Семена Кобеля, який утікав із Рад. України до Румунії. Його

М-Р ЕВГЕН ЮЛІЙ ПЕЛЕНСЬКИЙ.

У 25-ліття Національного Музею.

НАЦІОНАЛЬНИЙ МУЗЕЙ І Я.

(Визанка споминів і рефлексій.)

Зачалося — як і слід сподіватися — від того, що одного гарного дня зродилася в мені охота стати таким співробітником Національного Музею, якими вже були мої товариші Кравців і Охримович. Було це ще десь наприкінці 1926 р., коли я приїхав до Львова на студії. Але ще цілий рік оця побожна охота спочивала примірно в якомусь закамарку душі, а з музеєм мав я стільки спільного, що що днини переходив поуз нього на університет.

Наприкінці 1927 р. Т-во „Просвіта“ оголошило конкурс на три праці про українську народню пісню. Як я опісля довідався, ініціатива до цього і кошт вийшли від директора Національного Музею. Подумав я про цей конкурс не ізава своїх наукових аспірацій, а тому, що були... грошові нагороди. Аспірації в мене були, але я хотів стати літературним критиком і то принайменше завбільшки як два-три Брандеси нараз, але етнографом — ні. Але чим не стане молодий, здоровий студент, якому частенько не стає на обід? Думаю, що однаково — замітачем вулиць, чи етнографом. Я заданя тоді магістерські іспити, тому попросив панну Ірину В. зібрати деякі матеріали і потім протягом трьох днів написав дві конкурсні праці. Не були вони добрі, але нагороду я дістав і то з рук директора музею (на жаль, лише половину обіцюваних сум...) Скінчилося тим, що я ще вислухав низку мудрих сентенцій на тему моїх писань від різних членів журі та найважливіше, перед директором музею так запрезентувався, що скоро після цього став стилістом музею. (Як скінчилася моя етнографічно-наукова співпраця з панною Іриною — якщо в таких випадках можна говорити про кінець — не трудно догадатися. Зрештою, це з ювілеєм музею нічого спільного не має.)

Не хочу кінчити цих споминів таким сухим вичисленням докраної роботи, а щоб багато не шукати за „ефективним“ закінченням, додаю кілька своїх помічень до цієї роботи. Мої помічення дуже особисті.

Перш за все набрав я якогось надмірного замилювання до музейної роботи, а кожний експонат став для мене святістю (всі музейники на цьому пункті троха „не те“). Кожний музейний предмет говорить мені якусь золоту казку про давнє, славне минуле, стає прожектором, що освітлює якийсь момент життя зпоза темні століть, то знова певни співає творчим зусиллям людини по всіх широких землях моєї дорогої Батьківщини. Лицарський меч, монаша книга, полтавський килим, гуцульська різьба — всі вони знають стільки чарівних казок про життя, про красу...

Вам певно відомо, що наш директор в музейних ділах ентузіаст і наскрізь практична людина. Кожною цовою іконою тішиться як мало дитина і — як треба — вміє за кожний сотик здорово поторгуватися. Таким і я став. І тепер нераз розмірковую над цим, якби то в нас у кожному більшому місті уладити обласний музей, що зібрав би з усієї околиці всі пам'ятки старовини, і найкращі зразки людського мистецтва і побуту. Це буде ентузіазм на практиці, що скріпить нашу національну традицію, що піднесе нас культурно.

Але вертаю до себе. В музею я багато, навіть дуже багато навчився. За це я дуже вдячний Шаповиному Панові Директорові. Всім молодим „многонадіним“ науковим аспірантам бажав би я такого проводу.

Це одне. З другого боку музей, цей живий клаптик старовини, уособлення поваги давніх віків не є легкострашний для молодих співробітників... Переконався я на собі: маю 21 літ, виглядаю (як усі кажуть) на 26, думаю як 31-літній мушкетер. І це все — після двох і пів літ праці в музею. Але... я ніяк не хотів би тепер покидати цю працю.

„ЗОНКА“

КРЕМОВА
ЧОКОЛЯДА

А. Пясецький С. А. Краків.

Замовлення приймає „Народна Торговля“ Львів.

7-10

відставили до Кишинева, де він при слідстві в сигуранції признався, що його, як б. старшину 51-ої армії переслідувало ДПУ і тому він утік до Румунії. Командант сигуранції заявив йому, що Румунія має досить радянських збігів, що вона їм не довіряє і тому його відставляє на територію СРСР. Семен Кобель на колінах благав, щоб його скорше розстріляли, а не віддавали в руки більшовиків, але це не помогло. Румунські поспіпани всадили збігів до поїзду і везли над кордон, щоб передати його в руки червоноармійців. Доведений до розпуки Семен Кобель вискочив через вікно поїзду і правдоподібно загинув, бо досі за ним пропав усякий слід.

— Чи Корфанти брав хабарі? Як це вже писалося, суд у Катовицях засудив редактора Степана Новинського і ред. Теодора Піжа на мі-

ПОДЯКА.

„Radiumchema“ Йоакимів Св. Йоакимсталь.
Ген. вступ.

Львів, Уейського ч. 6.

З приємністю доношу Впавам, що радийний оклад „Radiumchema“ був одним з численних мною ужитих засадників проти кульшової рани (ісхіас), який дав мені надзвичайну підйгу. Перед припорошенням окладу „Radiumchema“ я мусів лежати, бо кожний рух спричиняв мені величезні болі, а кількох разів випадки до купельних місць зовсім не понагали. Тому, що завдяки окладові Впавам я знову можу свободно рухатися і вернутися до праці, висказую цією дорогою сердечну подяку.

Инж. Освальд Ерик Унгер

Львів, вул. Снопківська 4. Тел. 33-81.

сяць в'язниці за статті, в яких вони твердили, що посол Корфанти побирає від деяких осіб грошові хабарі. Оборонці обвинувачених внесли спротив і найвищий суд у Варшаві зарядив нову розправу, бо обидва редактори кажуть, що до першої розправи не допущено свідків, які докажуть хабарництво Корфанто.

— Злочинність у Польщі. Статистика виказує, що в 1929 р. на терені Польщі було покараних за різні злочини 188.000 осіб, з яких 20 проц. було жінок і 6.000 осіб у віці від 14 до 18 літ, а інальфабетів між тими покараними було аж 40 проц. В 1928 р. було 85.000 осіб покараних за крадіж, 900 осіб за виконане, або намагане збивство. Від 1928 до 1930 р. кількість злочинів зменшилась на 10 проц.

— На польсько-литовським кордоні. З Вильна повідомляють, що біля Ліди польський військовий літак перелетів над литовську територію, де прикордонна сторожа відкрила на нього вогонь. В граді литовських куль польський літак завернув на польський бік і там опустився на землю.

— Лист Франца Йосифа I. до матері. Д-р Франц Шнірер видає у Мюнхені у видавництві Кесселя збірник приватних листів Франца Йосифа I. до його матері, архикнягині Софії. У збірнику зібрано листи від 1838 до 1872 р. Ці листи повні глибокої любови до матері і широти є дуже цікавим документом доби. Особливо замітні листи, в яких Франц Йосиф I. пише про свою „кохану Зізі“, себто про жінку Єлисавету. В одному листі читаємо: „Кожного дня зростає моя любов до Зізі і я переконаюсь шораз більше, що жадна інша жінка не булаб для мене така дорога як Зізі. Я вернув з Франкфурту і тулюся щасливим, що моя Зізі знову біля мене“. Після битви під Кенігсцем австрійський монарх писав до матері: „Дорога Мамо! Я не писав тобі довго, бо мав багато прикрих справ і не мав охоти писати тобі смутні речі. Мирові переговори в Празі ще не закінчені. Прусакі ставлять Італії все нові домагання і через те ми наємоді білі стан, який немилосерно виснажує націю і бідні краї. Все це було давно приготоване між Парижем, Берліном і Фльоренцією і ми були дуже чесні, але дурні в тій цілій історії. Тут іде боротьба на життя і смерть, але як маеш цілий світ проти себе і жадного приятеля не маеш, то навіть на побіду не великі. Але треба боронитись поки можна, виконати обов'язок до кінця і з честю упасти. Ми мали великі побіди навіть там, де їх у нас не надіявся, але вислід такий поганий, що ми мусимо платити побідженням, бо ми ще перед війною були зражені і продані. Цілую руки Твої і дорогого батька, твій вірний син Франц. Шенбрун 22. VIII. 1866“.

— Сардан-Біль. В Індії адавен-давня панував звичай видавати заміж дівчат у дитинстві, причім бували часті випадки, що 5-літню дівчину видавали заміж за 60-літнього чоловіка, який чекав аж вона підросла, а покинути його вона не мала права. Колиж такий старий чоловік помер, його вдова не мала права вийти вдруге

заміж таким чином жінки ставали справжнім домашнім інвентарем без свого права і волі. На конгресі гіндуських націоналістів у грудні 1929 р. гіндуський діяч Сардан Біль поставив внесок ухвалити постанову проти видавання заміж дівчат, які не мають ще 14 літ. Цьому діячові вдалось перебороти тисячелітні звичаї Індії і через це акція проти шлюбів малолітніх названа „акція Сардан-Біль“. Тепер між гіндусами йде завзята боротьба: одна частина населення, головне молоде покоління і жінки борються проти шлюбів малолітніх, а старше покоління чоловіків стоїть на сторожі тисячелітніх звичаїв і не хоче ніяких змін. Англійський уряд дуже піддержує акцію Сардан-Біля.

— Спеки в Америці. Наслідком небувалих спек, у Нью Йорку населення не може вижити і втікає в лісисти околиці. Досі втікло з Нью Йорку на провінцію 100.000 осіб. У м. Шікаго температура сягає 45° Цельсія. У тім-же місті майже 100 осіб померло від соняшного удару. Міська рада Нью Йорку дозволила населенню на час спеки перебувати в садах і парках не тільки в день, але і спати вночі.

— Дячого? Незвичайне поширення і повождення Тогаля пояснюється рядом незвичайних вислідів, які досягнули лікарі і клініки при записуванні цього середника. Таблетки Тогаля є дуже успішним середником проти ревматизму, подагри і нервових болів. Тогаль здержує громадження мочної соли і є зовсім нешкідливий.

Землетрус в Італії.

Неаполь у звалищах.

Дня 22. липня вночі півд. Італію навістив землетрус, якого не знала досі, навіть у середньовічних ані старинних часах. Зруйновані цілі села й дільниці міст. Середовищем землетрусу був Неаполь, якого дільниці зовсім знищені. Перше трясіння тривало 47 секунд, дві хвили опісля відчувли друге трясіння, сильніше, небаром третє найкоротше, та найгрізніше. Стіни домів зарисувалися, повипадали шибви в усіх домах. Люди в білі повибігали на вулиці й утікали неспритомні з жаху. Електричні проводи поперекивалися, дротви лежали по землі. Богато людей поразило сн. струя, а навіть убила. Шойно зі сходом сонця можна було зрозуміти грозу катастрофи. Ще нічю прийшли на рятунок поліція та військо. Та годі було рятувати в темряві, серед зливи. Дільниці Неаполю Омеро зовсім знищені, також дільниці Рато, найбільше Капо ді Монте. Всі будинки в тих дільницях завалені. Решта домів потріскала так, що треба було їх дельжувати. Зовсім завалилася палата кн. Модени. В багатьох місцях пожежі ще не погасли.

Місто Стекаро зовсім збурене, поважно знищене Авеліно й Окоето. Великі шкоди потерпіли Бельві, Северіно, Баріле, Парі. Собор у Салерні збурений до половини. Місто Потенца, що має 12-тис. населення, зрівняне зі землею. В Сокаво завалилися майже всі доми й церковна вежа. В Тріанно ворота вбили якогось юнака, а його брата зранили. В Авеліно й Аріоні було 6 убитих, багато ранених. По дотеперішнім обрахункам у Неаполі видобули епід звалищ 200 убитих, тисячі ранених. Та це не всі, бо військо й пожежна сторожа все ще видобувають трупів епід звалищ. Місто Мельфр у звалищах, добули 100 убитих, кількаторанених. У Рапалло було 20 убитих, 30 ранених, у Ріанеро 11 убитих, 50 ранених, у Беневенто 12 убитих, 40 ранених, у Фоджі 15 убитих, 35 ранених.

Землетрус відчувли і в Абрुцах, а навіть у Римі й околиці. В Римі не було жертв, бо трясіння були дуже слабкі.

На надзвичайнім засіданні ради мін. під проводом Мусоліні ухвалили визначити кредит 10 міль. лірів на поміч і вислати на місця між-міністерську комісію, щоб розглянула положення та предложила урядові внесення, як найуспішніше можна помогти.

Страшна катастрофа на Рені.

З нагоди евакуації Надренії відбувалося в окр. Кобленції свято. Нарід переходив понтоновий міст на Рені біля Найдорфу до замку Еренбрайтенштайн, де мало відбуватися головне свято; весь міст завалився, а люди апали у воду. Згинуло около 100 людей. Лише небогачом удалось врятувати. До полудня добули 52 трупи. Між ними був і гурток учениць, споміж них добули 6. Президент Гінденбург, що обїздив Надренію, перервав подорож із причини нащ. жалоби та вернувся у Берлін. Ріка, де приключилася катастрофа, глибока на 6 м. Ката-

ОПЕРАТОР

0187 12-2

Д-р Д. Сассовер

Львів, вул. Коллонтая ч. 7. Тел. 38-51
ХІРУРГІЧНІ НЕДУГИ. ЛІЧЕННЯ ЖИЛЯКІВ.

строфа була тим страшніша, що приключилася вночі, счинився переполох, один одного хапався та разом тонули. През Гінденбург заповів, що візьме участь у жалобі в Кобленції.

Напад на поїзд.

Півтора мільона шкоди.

Уночі 22. липня на шляху між Жирардовом і Гродзіском бандити напали на тов. поїзд. Розбили два вагони та забрали перфуми, медикаменти, вартости пів мільона швайц. фр., а з другого англ. металеві вироби, вартости понад 400 тис. зол. Поліція розпустила погоню за бандитами і часть добичі відібрала. Решту бандити автами вивезли у Варшаву. Команда поліції зарядила у Варшаві облаву, та досі без успіху.

Хто буде наслідником амб. Крестинського.

(АТЕ). „Германія“ обговорює відкликання Крестинського зі становища амбасадора в Берліні й іменування його заступником комісара закорд. справ. Як кандидатів на становище амбасадора в Берліні називають Суріца й Рикова.

Будівельна катастрофа.

На будові при вул. Задвірнянській ч. 47. у Львові завалилося руштування. Під звалищами найшлися робітники: Як. Романишин (зломаний хребет), Ст. Романишин (контузений тяжко), Вас. Якимович (ран. у череп) і Й. Шостак (поточений). Катастрофа скоїлася тому, що руштування побудоване з поганого матеріалу.

Підозрілі у підпалі у Вислобоках.

Підозрілих у підпалі фільварку у Вислобоках поліція відставила до окружного суду у Львові. Справу веде слідчий суддя Янішевський та прокуратор д-р Ліпш.

Арештовані: асб. гімн. Мих. Карман, Ів. Куземський, Мих. Чайковський (з Ременова) і сільські парубки: Вас. Циган і Вол. Клеменецький (зі Запотова). „Сл. П.“ пише, що підпалити фільварок приказав їм Попалюк, недавно увільнений в процесі за замах на Сх. Торги.

Зі спортового життя.

„Україна“ — „Польонія“.

По несподіваній, але прикрий, програній у Рязені, має „Україна“ нагоду зрегабілізуватися в очах своїх симпатиків уже у слідууючій неділю 27. липня, на змаганнях з перемиською „Польонією“. Правда, що „Польонія“ стремить всею парою до здобуття мистецтва і буде грати зі самовідпреченням, одначе коли змагунки „України“ дадуть зі себе все, що вони можуть, то побіда не є виключена, а тим самим шанси на здобуття другого місця в таблиці поважно зросли би.

Слід надіятися, що тим разом „уральонники“, зрозумівши вагу цих змагань, влятаються і будуть грати так, щоб направити страту, понесену в Рязені. В іншому разі Виділа Т-ва буде змушений витягнути з того далекоїдучі консеквенції і приміняти найгостріші кари до нездисциплінованих гравців.

Початок змагань в год. 5. попол. на гришті Чорних. Попередять тов. змаг. Україна II. — Чорні II.

Цини набілу у Львові.

„Маслоскоп“ плати кооперативам дня 23. ц. м. масло експортне 4-50 зол.; десертне 4-40 зол.; літра молока 25 сотників; літра сметани 1-40 зол.; копа яєць 5-50 до 5-70 зол.

Дописи.

ЛьВІВ-БОГДАНІВКА. (Магістратська господарка). Богданівка, це дільниця Львова, положена за Городецькою рогачкою, по обох боках городецького гостинця. Тягнеться вона від рогачки почавши аж до тав. шкарпи, себто залізничного тову, який веде на Станиславів

МИЛЯТИН СТАРИЙ. (30-літній ювілей митрополита Шептицького). Духовенство мілятинського деканату пов. Камінька, обходило дня 12. липня ц. р. 30-літній ювілей митр. Анатрія Шептицького. В Милатині Старім в год. 10-й зішлось 13 процесій і до 10.000 вірних до ерекціонального ліса, бо в той день великий відпуст у костелі в Милатині Новім і в церкві в Милатині Старім. Прибуло багато богомольців з повітів: львівського, жовківського, сокальського, рахівського, перемішлянського, бобрешького, брідського, золочівського, зборівського, а навіть бережанського, роґатинського і підгаєцького. В годяні піа до 12-ої розпочалась Служба Божя в лісі, яку відправляли оо. Підгорецький, сов. Курчаба, Постригач і Лишак. На годину 12. приїхав до Милатина автом зі Львова на Куровичі сам Митрополит, витаний процесіями з Убинь і Дідилова, промовою о. Лабая і Підмарка, бандерією в козацьких строях з Дідилова і звичайною з Убинь і оркестрою з Лисинич, а в Новосітках процесіями з Новосіток і Ліска, промовою о. Дрелиха, тріюфальною брамою і кінною бандерією зі всіх інших сіл під проводом Гринька Петришина, яка заучилася з бандерією в козацьких строях і разом з оркестрою на возі відпровадила дорогого Гостя до тріюфальної брами коло ліса в Милатині Старім. Тут привитав Митрополита о. Зельський з духовенством промовою, а громадяни хлібом і сіллю. Митрополит зііз з авто і пішов до приготованого престола в лісі, де зачав сповідати. Служба Б. правилася дальше. Перед благословенням мав релігійну проповідь о. х-р Лишак з Хрєнева. По Службі Б. заграла оркестра „Боже великий єдиний“. Вийшов на проповідницю о. декан Зельський і в лісі донеслим голосом сказав до 10.000 народа прекрасну промову про заслуги достойного ювілята для українського народу. Після промови діточий хор відспівав кілька пісень, відтак витали митрополита поодинокі священники, представники читальень, „Сільського Господаря“ і кооператив та „Соколи“, які тримали почесну сторожу і вручили ювілятові підписи зі всіх поодиноких громад. Прекрасну промову мав Яцко Гуцьовський. Митрополит зворушений до глибини душі мав релігійну популярну промову, після чого заїхав з ліса на приходство і по обіді вернув до Львова. — Учасник.

В друкарні Видавничої Спілки „Діло”. Львів-Ринок-М.